

Ζάκ. Συνών. αἰτία 1. β) Αἰτία κοιν.: Ἀρρώστησε βαρεά, εἶχε τὴν ἀφορμή ἀπὸ καιρού. Ἐπεισε δὲ τοῖχος, εἶχε τὴν ἀφορμή. Πέθανε πολὺ νέος, εἶχε τὴν ἀφορμή. 2) Αἰτία νόσου πολλαχ.: Παροιμ. φρ. Ἐμπλα ἀγκάδι, ἐμπλα ἀφορμή (ἐπὶ αἰτίας προκαλούσης σκάνδαλον) Πελοπν. (Ηλ.). Συνών. αἰτία 2. β) Ἐλαφρὸν κρυολόγημα ή συνάχι Χίος: Τὸν ἔπιασεν ἀφορμή. γ) Ἐπιδημία γρύπτης Ιων. (Κρήν.): Σέργεται ἀφορμή. 3) Λύσσα Εὗβ.: Ἐχει δὲ σκύλλος τὴν ἀφορμή. 3) Ἐρεθισμός, ἐπὶ πληγῆς Πελοπν. (Γύθ.): Ἐπιφρ.

Βάλε ἀπ' τῆς ἐλαιᾶς τὸ δάκρυν | καὶ ἀπ' τοῦ σκύλλου τὸ μαλλί
νὰ γιάνη καὶ ἀφορμή νὰ μὴν ἰδῃ
(ἔνν. τὸ δάγκωμα τοῦ σκύλλου). 4) Ὁ περὶ τίνος γινόμενος λόγος, μνεία Μεγίστ.: Τὴν ἀφορμή μας ἔχουνε (περὶ ήμῶν διμιλοῦν). Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀναθυμεθή, ἔτι δὲ ἀφιλογή 1 δ. 5) Μομφή, ψύγος, κατηγορία Λεξ. Δημητρ.: Ἄσμ.

Βαρειὰ ἀφορμή μοῦ ὡρίζεται πῶς φίλησα κορίτισι.
Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀφιλογή 2 β.

ἀφορμάζομαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφορμή.

Προφασίζομαι. Συνών. ἀφορμολογῶ.

ἀφορμάρικος ἐπίθ. Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ἀφορμιάρικο οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ἀφορμιάρις.

Ἀφορμιάρις 1, δὲ ίδ.

ἀφορμάρις ἐπίθ. Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. ἀφορμάρις Πελοπν. (Λακων.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφορμή καὶ τῆς καταλ. -ιάρις.

1) Εὐερέθιστος, δέσμηνος Ζάκ. Κεφαλλ.: Παροιμ. Κόλος ἀφορμάρις πορδές γεμάτος (ἐπὶ τοῦ μὴ δυναμένου νὰ καταλίπῃ κακάς συνηθείας) Ζάκ. Συνών. ἀναφερόδης 2, ἀράθυμος 2, ἀφορμιάρικος. β) Τρελλὸς Κεφαλλ.

2) Ἐκείνος τοῦ δοπίου τὰ τραύματα ἐρεθίζονται εὐκόλως Πελοπν. (Λακων.) Συνών. ἀφορμοκρέατος, κακόχυμος.

Πβ. ἀφορμάρις.

ἀφορμίζω κοιν. ἀφορμίζον βόρ. ίδιωμ. ἀφορμίζω Πελοπν. (Αρεόπ. Λακων. Μάν.) ἀφορμίζω Κρήτ. κ.ά. ἀφορμάω Πελοπν. (Αἴγ. Καλάβρυτ. Κόρινθ. Μεσσ.) κ.ά. ἀφορμάον Πελοπν. (Ανδροῦ.) ἀφορμάον Στερελλ. (Αίτωλ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφορμή.

1) Ἐρεθίζομαι, φλογίζομαι, ἐπὶ τραύματος, δοθιῆνος κττ.: Μ' ἀφώρμισε ἡ πληγή μου - τὸ σπυρί μου κττ. Τὸ κέντησε τὸ σπυρί μὲ καρφίτσα καὶ ἀφώρμισε κοιν. Μ' ἀφώρμισε δὲ πόνος Πελοπν. (Βούρβουρ.) Ἀφώρμισε τὸ πόνεμα Κύθηρ. Μῆλ. Καὶ μετβ. ἐρεθίζω διὰ τῆς προσφαύσεως, ἐπὶ πληγῆς κττ. σύνηθ.: Ἀφορμίζω τὴν πληγή. Συνών. ἀγγρίζω 1 β.

β) Γεννᾶται ἐν ἐμοὶ φλογισμένον τραῦμα ή φλογισμένος δοθιὴν κττ. κοιν.: Ἐμπῆκαν ἀγκάθια 'ς τὰ πόδια μου καὶ ἀφώρμισε τὸ κρεάς μου. Μοῦ ἀφορμίζει τὸ χέρι ἄμα μοῦ μπῇ κάνενα ἀγκάδι. γ) Προκαλῶ φλογισμένον τραῦμα Πελοπν. (Μεσσ.): Τὸ ἀγκέλωμα τῆς φραγκοσυκεᾶς ἀφορμάει.

δ) Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, είμαι ἀφορμοκρέατος, κακόχυμος Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Ἐγὼ δὲν ἀφορμάω εὐκόλα. 2) Ἐξίσταμαι τῶν φρενῶν ὑπὸ δργῆς κττ., δργίζομαι, μαίνομαι Κρήτ.: Ἐφώρμισε πάλι καὶ ἦβαλε τοὺς φωνές. Ἐφώρμισε σήμερο νὰ μᾶσε πνίξη. Μήν εἰσαι ἀφωρμισμένος, γιατὶ ἐγὼ δὲ σοῦ φταιώ. Η σημ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. Α 147 (εκδ. ΣΞανθουδ.): *δὲ μπορῶ 'ς τὸν κόσμο μπλεδὸν νὰ ξήσω, | γατί 'βαλα ἔνα λογισμὸ καὶ στέκω ν' ἀφορμίσω*

(πάω νὰ τρελλαθῶ). Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀφιονίζω 3, ἔτι δὲ ἀφρίζω Β 1. 3) Καταλαμβάνομαι ἀπὸ συνάχι Χίος. Συνών. συναχώνομαι. 4) Μετοχ. ἀφωρμισμένος, ὁ κακῶς διατεθειμένος, δὲ ἔχων ἀφορμὴν πρὸς νόσον ἡ προαισθανόμενος νόσον Κεφαλλ. Πάρ. Τήλ. Χίος: Δίχως νὰ είναι ἀφωρμισμένος ἔρεψε 'ς τὰ πόδια του Πάρ. Εἶμαι σὰν ἀφωρμισμένος σήμερα Τήλ. Χίος.

Πβ. ἀφορμεύω.

ἀφόρμιστη ή, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ζ. ἀφορμίζω. Η λ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. Α 1847 «ώς ἥνοιξε καὶ δὲ θωρεῖ τὴ στόρησιν ἔκείνη, | σ' ἀφόρμιστο τὸν ἔρριξε κι ἄλλος ἔξαναγίνη».

Παραφροσύνη, φρενοβλάβεια.

ἀφορμίτσα ή, Θράκ. (Αύδημ.) Πόντ. (Ινέπ.) Προπ. (Αρτάκ. Πάνορμ.) Πελοπν. (Λακεδ.) ἀφουρμίτσα Ήπ. Υποκρ. τοῦ οὐσ. ἀφορμή διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.

Μικρὰ ἀφορμή, πρόφασις ἔνθ' ἀν.: Παροιμ.

ἀφορμίτσα γύρευε | καὶ δὲ θεός τοῦ τὴν ἔδωκε Αρτάκ. Πάνορμ.

ἀφορμίτσα γύρενα, | σκούντησέ με καὶ ἔπεσα (ἐπὶ παιδίους ζητοῦντος οἰανδήποτε ἀφορμὴν διὰ νὰ κλάψῃ) Αύδημ. || Ἄσμ.

Μὰ τί ἀφορμίτσα νὰ τοῦ βρῶ γιὰ νὰ -ν-τὸνε σκοτώσω; Λακεδ.

ἀφορμοκρέατος ἐπίθ. Πελοπν. (Αρκαδ. Καλάβρυτ. Μάν.) ἀφορμόκρεατος Πελοπν. (Αρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ζ. ἀφορμίζω καὶ τοῦ οὐσ. κρέας.

Ἐκείνος τοῦ δοπίου δοθιὴν τις, ἀμυχὴ ή μικρὸν τραῦμα εὐκόλως ἀφορμίζει, ἐρεθίζεται η πυορροεί. Συνών. ἀφορμιάρις 2, κακόχυμος.

ἀφορμολόγημα τό, ἀμάρτ. ἀφορμολόγημα Σκύρ.

Ἐκ τοῦ ζ. ἀφορμολόγημα.

Δικαιολογία, πρόφασις: Ταῦτα ποῦ μ' λέσ εἶναι ἀφορμολόγηματα. Συνών. ἀφορμολόγις.

ἀφορμολόγητο τό, ἀμάρτ. Πληθ. ἀφορμολόγητα Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφορμή καὶ λόγος.

Ἀφορμολόγημα, δὲ ίδ.: Παροιμ. φρ.

Ἀφρομές καὶ ἀφορμολόγητα | τοῦ παπλα τὰ κοβολόγητα (ἐπὶ τοῦ προφασίζομένου ἀνύπαρκτον αἰτίαν πρὸς δικαιολογίαν).

ἀφορμολογῶ ἀμάρτ. Μέσ. ἀφορμολοοῦμαι Κύπρ. Τὸ μεσν. ἀφορμολόγημα.

Εύρισκω ἀφορμάς, προφάσεις. Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1, 134 (εκδ. RDawkins) «τὸ σουπέρπιον γένος τῶν Γενουβίσων καὶ παράβουλον, δπου πάντα πλημμελοῦσαν νὰ πάρουν τὴν Κύπρον καὶ ἀφορμολογοῦσαν, ηὔραν ἀφορμὴν τοῦ μαλωμάτου». Συνών. ἀφορμιάρις.

ἀφορμοχόρτο τό, ἀμάρτ. ἀφορμοχόρτο Στερελλ. (Αγραφ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφορμή καὶ χόρτο.

Τὸ φυτὸν πεντάφυλλον τὸ ποδοφόρον (pontentilla pedata) τῆς τάξεως τῶν ροδωδῶν (rosaceae), προσκολλώμενον ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, τὸ οίονει ζητοῦν ἀφορμὴν νὰ παστῆ.

ἀφορμολόγητος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀφορμολόγητος.

1) Ο μὴ υποβαλλόμενος ή δὲ μὴ υποβληθεὶς εἰς φόρον: Φρ. Ἐφαγε κουτόχορτο ἀφορμολόγητο (δηλ. πολύ, ἐπὶ

τοῦ μωροῦ, συνών. φρ. ἔφαγε κουτόχορτο ἀτελώνιστο. Συνών. ἀσύδοτος 1. 2) Ὁ μὴ εὐρεθεὶς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δώσῃ κάπου χρήματα.

ἄφορος ἐπίθ. (I) Δαρδαν. ('Οφρύν.) Κεφαλλ. Πελοπν. κ.ά.—ΓΧατζιδ. MNE 2,110 ἄφουρους Λέσβ. Μακεδ. κ.ά. 'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ φ. φορῶ.

1) Ὁ μὴ φορεθεὶς, ἀφόρετος Κεφαλλ.—ΓΧατζιδ. ἔνθ' ἀν.: "Αφορο φόρεμα ΓΧατζιδ. ἔνθ' ἀν. 2) Κανουργῆς Δαρδαν. ('Οφρύν.) Λέσβ. Μακεδ. Πελοπν.: "Αφορο μπακίρ" 'Οφρύν. "Αφουρου τοκάλ" Μακεδ. Κ'μάρ" ἄφουρου Λέσβ. || Ἀσμ.

Πάντα μου 'ς ἄφορο γγαλί βάνω κρασὶ καὶ πίνω Πελοπν. 3) Ἐκεῖνος τοῦ δόποιου δὲν ἡρχισεν ἀκόμη νὰ γίνεται χρῆσις Μακεδ.: "Αφουρου σαπούνη".

Πβ. ἀφόρετος, ἀφόριστος.

ἄφορος ἐπίθ. (II) λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄφορος.

1) Ὁ μὴ παράγων, ἀγονος, ἐπὶ γῆς: "Αφορος τόπος. "Αφορο χωράφι. 2) Ὁ καθ' ὅν δὲν παράγει ἡ γῆ, ἐπὶ γρόνου: "Αφορη χρονιά.

ἄφορούκλης δ, Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀφορισμὸς κατὰ βιαίαν συγκοπήν καὶ τῆς καταλ. -ού καὶ λης.

1) Ἀνθρωπος ἔχων ἀφορισμόν, ὁ ἀφωρισμένος.

2) Συνεκδ. ἀνθρωπος κακῶν διαθέσεων, μοχθηρός. βλαπτικός.

ἄφοροχάρτι τό, Ἡπ. Κεφαλλ. Πελοπν. Στερελλ. (Ναύπακτ.) κ.ά.

'Εκ τῶν ούσ. ἀφόρα καὶ χαρτί.

'Αφοριστικό, διδ., ἔνθ' ἀν.: Νὰ πάμε 'ς τοῦ δεσπότην νὰ -ν- δοῦ γυρέψωμε ἓνα ἄφοροχάρτι Κεφαλλ.

ἄφορτωτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) ἀφόρτουτους βρόδ. ίδιώμ.

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φορτωτὸς<φορτώνω.

1) Ὁ μὴ λαβὼν τὸν φόρτον του, ὁ μὴ φορτωθεὶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.): "Αφόρτωτο ἄλογο. "Αφόρτωτη μαούνα. β) Μεταφ. ἀπηλλαγμένος οἰκογενειακῶν βαρῶν Λεξ. Δημητρ. 2) Ὁ μὴ ὡς φορτίον ἐναποτεθεὶς που πρός μεταφορὰν κοιν.: Τὸ λάδι ἔμεινε ἀφόρτωτο.

ἄφορῶ ἀμάρτ. Μέσ. ἀφοροῦμαι Κρήτ. ἀφορειοῦμαι Πελοπν. (Λακων. Μάν. κ.ά.) ἀφορειῶμαι Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀφ-φοροῦμαι Κύπρ. ἀφονούειμι Σαμοθρ. φοροῦμαι Κάλυμν. Κάρπ. Κρήτ. Ρόδ. Χίος κ.ά.—Λεξ. Λάουνδ. φορειέμαι Βιθυν. φορῶμαι Σκύρ. φονοῦμαι Λέσβ. φονοῦμαι Ιμβρ. Λέσβ. φ-φορειοῦμαι Ρόδ. φ-φορειοῦμαι Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ὑφορῶ - ὑφορῶμαι. Ίδ. Κορ. Ατ. 4,665. καὶ ΓΧατζιδ. ἔν Επετ. Φιλοσοφ. Σχολ. Θεσσαλον. 1 (1927) 9. Ἡ λ. καὶ μεσν. ὡς καὶ δι τύπ. φοροῦμαι.

1) Υποπτεύομαι, ὑποψιάζομαι ἔνθ' ἀν.: Τ' ἀφωράθηκε τί θὰ τὸν βρῷ Μάν. Τὸν φοροῦμαι πῶς τὰ πῆρε Κρήτ. || Παροιμ. φρ. Τὰ κάνει φορᾶται (ἐπὶ ἀνθρώπου κακοῦ ἀποδίδοντος εἰς ἄλλον ὅσα ὁ ἴδιος κάμνει ἡ ὑποψιάζομένου τοὺς ἄλλους διτι θὰ τὸν κακοποιήσουν) Σκύρ. Χίος. 'Αφορεῖται τοῦ κόρφου του (ἐπὶ τοῦ λίαν δυσπίστου) Κύπρ. || Γνωμ. 'Οποὺ χάσῃ καὶ τὸν κόρφο του ἀφορεῖται Λακων. 'Ο κλέφτης τοῦ κλέφτη ἀφ-φορεῖται Κύπρ. 'Ο κλέφτης τιδαι δι φεύτης τῆς κλεψυδᾶς τιδαι τῆς φευκῆς ἀφ-φορεῖται αὐτόθ. || Ἀσμ.

Παρηγορῶ τη δὴ γαρδά, μὰ δὲ δαρηγορᾶται,
λέω της χῆλα ψόματα, μὰ 'κείνη τ' ἀφορᾶται

Κρήτ. 'Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1,378 (ἔκδοσις RDawkins) «έξήτησέν τους βουλὴν νὰ τοῦ ποῦν... τεῖντα νὰ ποίησῃ μηδὲν ἀφοραθῇ ὁ φῆγας κακόν». β) Φοβοῦμαι Κύπρ. Πελοπν. (Μάν.): "Ο, τι ἀφομπειώτανε τὸν ηγεμονεῖται Μάν. || Γνωμ.

Θεέ, μὲν δώσης τοῦ παιδικοῦ δο' ἀφ-φορκέτ' ἡ μάννα! (διότι ἡ μάννα πολλὰ φοβεῖται μήπως πάθῃ τὸ παιδί της) Κύπρ. 2) Νομίζω, ὑποθέτω Ιμβρ. Λέσβ. Σκύρ. κ.ά.: Θὰν ἔρτ', φουροῦμι Ιμβρ. Τοὺ τυχιδό σ' εἶνι, φουροῦμι Λέσβ. 3) Ἀντιλαμβάνομαι, βλέπω, παρατηρῶ Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) κ.ά.: "Αφωραθῆκα τζοι καὶ φράξα δως τὴ στράτα Κρήτ.

ἀφόταν σύνδ. ἀμάρτ. ἀφόντα Α.Ρουμελ. (Καρ.) Ἡπ. Πελοπν. (Γλανιτζ. Γορτυν.) κ.ά. ἀφόντας Αἴγιν. "Ανδρ. "Ἡπ. Θήρ. Λευκ. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Χίος κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. ἀφόδας Κεφαλλ. κ.ά. ἀφοντάς Πελοπν. (Λεντεκ. Τριφυλ.) κ.ά. φόντα Εύβ. (Κύμ.) Μακεδ. (Βλάστ.) Πελοπν. Στερελλ. (Κλών.) κ.ά. φοντά Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκη.) κ.ά. φόντας Α.Ρουμελ. (Καρ.) "Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. (Άδριανούπ.) Μακεδ. (Βλάστ.) Καστορ. Πελοπν. (Άνδριτσ. Άρκαδ. Καλάβρυτ. Λάστ.) Μεσσ. Πυλ.) φοντάς Πελοπν. (Κορινθ. Λεντεκ. Τρίκκη.) κ.ά. φούντα Στερελλ. (Άιτωλ. Εύρυταν.) φουντά Στερελλ. (Εύρυταν. Φθιώτ.) φούντας Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) φουντάς Μακεδ. ἀπόταν Κέρκη. κ.ά. ἀπόνταν Θήρ. ἀπόδαν Νάξ. ἀπόδα Ζάκ. Κέρκη. ἀπόδαν Κρήτ. ἀπόντας Κέρκη. Μήλ. Πάρ. Πελοπν. (Αἴγ. Λάστ.) Χίος κ.ά. ἀπόδας Θήρ. Κρήτ. Νάξ. (Δαμαρ.) ἀδόδας Μύκη. ἀπέτας Θράκ. (ΑΙν.) ἀποδάν Κρήτ. ἀπονδάν Κρήτ. (Βιάνν.) ἀποδά Πελοπν. (Σουδεν.) πουντάν Τῆλ.

'Εκ τῶν συνδ. ἀφοῦ καὶ δταν, παρ' ὁ καὶ δνταν, δντας. Ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 2,499 καὶ ἐν Αθηνᾶ 29 (1917) 212. Πβ. καὶ ΒΦάβην ἔνθ' ἀν. Λεξικογρ. Αρχ. 47 κέξ. Οἱ μετὰ τοῦ π τύπ. ἀπόταν κλπ. ἐκ παρασυσχετισμοῦ πρὸς τὴν πρόθεσιν ἀπό.

1) 'Αφ' οὐ χρόνου, ἀφότου Ανδρ. Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ζάκ. "Ἡπ. Θεσσ. Κέρκη. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ.) Νάξ. (Δαμαρ.) Πελοπν. (Αἴγ. Καλάβρυτ. Λακων. Μάν.) Τῆλ. κ.ά.:—Λεξ. Δημητρ.: "Αφόντας σὲ είδα, σ' ἀγάπησα "Ἡπ. Απόντας ἔφυγε, δὲ μδοτειλε κάνεινα γράμμα Αἴγ. Απόντας ἔφυε, δὲ ξανάρθε Κέρκη. Φόντας ηρθα 'ς τοῦ χουριό, δέ σ' είδα "Ἡπ. Απόδας ηρθε, δὲν ησύχασε Κρήτ. Απόδας ηγεννήθηκα, ἐτού τὸν ξέρω Δαμαρ. Αποδάν έγεννήθηκα, δὲν είδα κόσμο Κρήτ. || Ἀσμ.

"Αφόντας σ' είδα 'ς τὸ γιαλὸ νὰ κολυμπᾶς, κυρά μον, νεράιδα, καλονέραδα, σὲ βλέπω 'ς τὰ δνειρά μον

Λεξ. Δημητρ. 2) "Οταν Αἴγιν. Α.Ρουμελ. (Καρ.) Εύβ. (Κύμ.) "Ἡπ. Θεσσ. Θήρ. Θράκ. (Άδριανούπ. ΑΙν.) Κεφαλλ. Λευκ. Μακεδ. (Καστορ. κ.ά.) Μήλ. Μύκη. Νάξ. Πάρ. Πελοπν. (Άνδριτσ. Άρκαδ. Γλανιτζ. Γορτυν. Κορινθ. Λακων. Λάστ. Λεντεκ. Μάν. Μεσσ. Πυλ. Σουδεν. Τρίκκη. Τριφυλ.) Στερελλ. (Άιτωλ. Εύρυταν. Κλών. Φθιώτ.) Χίος κ.ά.: Παροιμ.

"Αφόντας ἐθεοίζαμε, Βασίλει κύρο-Βασίλει, τώρα π' ἀποθεοίσαμε, ποῦ σ' είδα, βρὲ κασοίδη; (ἐπὶ τοῦ κολακεύοντος μὲν ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, ἀγνοοῦντος δὲ τὸν εὐεργέτην μόλις παρέλθη ἡ ἀνάγκη) Αἴγιν.

"Εμπορος φοντάς φτωχύνη, | τὰ παλαιὰ δεφτέρια ἀνοίγει Λεντεκ. || Ἀσμ.

